

הסכמי סחר בינלאומי – היבטי מיסוי

עדכוני לקוחות

עסקאות סחר בינלאומי יכולות להתבסס על הסכמים מסוגים שונים, ולבחירת סוג ההסכם, כמו גם לאופן ניסוח הוראותיו, השלכות נרחבות. אופן ניסוח ההסכם חיוני להגדרת זכויות וחובות הצדדים, להבטחת העמידה בדינים החלים ולצמצום החשיפה לסיכונים אפשריים, לרבות בתחום המיסוי. השלכות המיסוי בכל התקשרות משתנות בהתאם לנסיבות הספציפיות, ובהמשך לכך – גם הצורך לערוך התאמות רלבנטיות בהוראותיו של כל הסכם סחר בינלאומי. עדכון לקוחות זה סוקר באופן ראשוני מספר מהיבטי המיסוי הרלבנטיים לעסקאות בין יבואנים ישראלים לספקים זרים. בהמשך יפורסם עדכון נוסף, אשר יתמקד בהיבטי מיסוי הרלבנטיים ליצואנים ישראלים.

מס ערך מוסף

אחת הסוגיות הרלבנטיות לעסקאות סחר בינלאומי נוגעת, בין היתר, לשאלה, האם פעילותו של ספק שנרשם והתאגד מחוץ לישראל מחייבת את רישומו כעוסק בישראל, ובהמשך לכך – מהן חובות הדיווח ותשלום מס הערך המוסף בישראל. אופן ניסוח ההסכם והתניות המסחריות המוסכמות בין הצדדים, כמו גם מכלול הנסיבות העובדתיות, עשויים להשפיע על המענה לשאלה זו. כך למשל, אופן שיווק הטובין, אופי השירותים הניתנים בישראל וזהות הגורם המקיים את הקשר מול הלקוח הסופי צפויים לשנות את אופן ההתייחסות לצרכי מס ערך מוסף. להלן מספר דוגמאות.

עסקים או פעילות בישראל

ספק שהתאגד ונרשם מחוץ לישראל, אך מקיים עסקים או פעילות בישראל, עלול לגלות להפתעתו, כי חלה עליו החובה להירשם כעוסק בישראל. מינויו של נציג מקומי בישראל, בין במפורש ובין במשתמע – ואולי אף במסגרת ההסכם בין היבואן הישראלי לבין הספק הזר – יגביר את החשיפה של שני הצדדים להסכם.

פעולת השחרור מהמכס

שחרור מהמכס באמצעות סוכן מכס הפועל מטעם הספק הזר עשוי להוביל למסקנה, כי הספק הזר מבצע עסקאות בישראל, ובהתאמה תחול עליו חובת הרישום בישראל.

מבנה ההתקשרות

הסכמי סחר בינלאומי עשויים ליצור נוכחות עסקית לספק הזר, אשר מחייבת רישום לצרכי מע"מ בישראל. למשל, הסכם סוכנות, במסגרתו הסוכן הישראלי מקיים קשר שוטף עם לקוחות ומהווה זרוע מסחרית של הספק, עשוי להוביל למסקנה, כי הסוכן הישראלי הוא נציגו לצרכי מע"מ של הספק הזר וכי הספק הזר מהווה עוסק בישראל.

תכנון מראש של אופי ההתקשרות, בחינת מכלול הנסיבות ועריכת הסכם המשקף נאמנה את המציאות העסקית בין הצדדים עשויים לצמצם את חשיפות המס.

מכס ומס קנייה

שאלת הטלת החבות המסחרית במכס ובמס קנייה על אחד הצדדים להסכם מושפעת, במידה רבה, ממבנה ההתקשרות

החוזית שבין הספק הזר ליבואן הישראלי. כך למשל, תנאי המכר המסחריים שנקבעו בין הצדדים יכולים להשפיע על שאלת האחריות בשחרור הטובין מהמכס הישראלי, על זהות החייב בתשלום מסי היבוא לישראל ועוד.

החשיפה למחלוקות מס בלתי צפויות בתחום היבוא מדגישה את הצורך בהסדרת מערכת היחסים בין הצדדים באופן מפורט וברור, אשר יוסיף משמעותית על תנאי ה-Incoterms (International Commercial Terms) (כאשר גם תנאי ה-Incoterms צריכים להיבחר בזהירות ותוך התאמה למבנה העסקה). מחלוקות המס מול רשות המסים בישראל בתחומי המכס ומס הקניה מבוססות, פעמים רבות, על שלושה עיקרים: סיווג הטובין, מקור הטובין ומחיר הטובין המיובאים.

סיווג הטובין

קביעת סיווג הטובין לצרכי מכס משפיעה באופן ישיר על שיעור המכס והחבות במס קנייה. סיווג שגוי (או מחלוקות בנוגע לאופן סיווג הטובין ולשייכו לפרט ספציפי בתעריף המכס) עלול להוביל לעיכובים בשחרור הטובין מפיקוח רשות המכס, לחבויות בלתי צפויות במועד שחרור הטובין, לדרישת תשלום רטוראקטיבי ולקנסות. יחד עם זאת, במקרים הרלבנטיים ניתן לפנות לרשות המסים להסדרת סיווג הטובין מראש.

מקור הטובין

שאלת ארץ מקור הטובין נושאת השלכות משמעותיות באשר לחבויות רלבנטיות במכס. טובין המיובאים ממדינות שהן צד להסכם אזור סחר חופשי עם ישראל עשויים להיות פטורים ממכס בכפוף לעמידה בדרישות שונות. בהתאמה, יש לכלול בהסכם ההתקשרות הוראות רלבנטיות, הן במישור הרגולטורי והן במישור המהותי.

מחיר הטובין

המחיר לפיו מחושבים מסי היבוא כולל לא רק את עלות הטובין, אלא גם תשלומים נלווים, כגון - תמלוגים, הובלה, ביטוח ועוד. חלק מהתשלומים הנלווים אינם ידועים מראש, ולעתים אף אינם ידועים במועד השחרור מפיקוח רשות המס. מן הראוי להקדים ולמצוא פתרונות לסוגיות אלו קודם יבוא הטובין לישראל.

ניכוי מס במקור

חובת ניכוי המס במקור על-ידי יבואן ישראלי המשלם לתושב החוץ, ובהמשך לכך שאלת שיעור ניכוי המס במקור, עשויות להתעורר בהיבטים שונים. פעמים נטען, כי ההסכם מתייחס אך ורק ליבוא טובין מוחשיים לישראל וכי התשלום על-ידי היבואן הישראלי לספק תושב החוץ אינו חייב ככלל בניכוי מס במקור. אך טענה זו אינה מדויקת ועשויה להיתקל בקשיים בלתי מבוטלים.

כך למשל, עצם רישומו והתאגדותו של הספק מחוץ לישראל איננה מחייבת את המסקנה, כי הספק הוא תושב חוץ. הגדרתו ההסכמית של היבואן הישראלי כסוכן או כנציג של הספק, עלולה לעורר קושי משמעותי יותר ביחס למקום מושבו של הספק, כמו גם ביחס לשאלת קיומו של מוסד קבע של הספק בישראל. זאת ועוד, תשלומים לספק הזר בעד שירותים נוספים (כגון - שירותי הטמעת מוצרים, שירותי שיווק ועוד) עשויים לשנות את ההתייחסות לעצם החיוב בניכוי המס במקור, כמו גם לשאלת שיעור ניכוי המס במקור. יתירה מזו, ניכוי המס במקור דורש התייחסות מיוחדת בהיבטים שונים, כאשר מכוח ההסכם נלמדים היבטים של עסקאות חליפין שאינן מוצאות ביטוי בתשלומים בכסף.

תכנון מראש של ההתקשרות בין הצדדים, בחינת חשיפות המס האפשריות וניסוח הוראות ברורות בהסכם הסחר

הבינלאומי יסייעו בייעול הפעילות הבינלאומית של היבואנים ושל הספקים הזרים. משרדנו מלווה חברות רבות בישראל ומחוצה לה ומעניק ייעוץ משפטי ביחס להסכמי סחר ללקוחות רבים בהיבטי מיסוי וסחר בינלאומי, וישמח לעמוד לרשותכם לייעוץ וליווי מקצועי מותאם.

* עדכון זה נועד לספק מידע כללי ותמציתי בלבד. הוא אינו מהווה ניתוח מלא או שלם של הסוגיות הנידונות, אינו מהווה חוות דעת משפטית או ייעוץ משפטי ואין להסתמך עליו.

אנשי קשר

רבקה גניס שפטובסקי
שותפה

אסף אבטובי
שותף

דוד (דודי) גולדמן
שותף